

КІЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

БАКАЛАВР

Кафедра політичних наук і права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету урбаністики та
просторового планування

/ А.М. Мамедов /

30 червня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
"Основи антикорупційного законодавства"

Шифр	Спеціальність, освітня програма
052	«Політологія», ОП «Політичний менеджмент»

Розробник

Хлапонін Д.Ю., к.держ.урп.

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри політичних наук і
права

протокол №13 від 30 червня 2023 року

Завідувач кафедри

(Перегуда Е.В.).

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Розглянуто на засіданні науково-методичної комісії спеціальності
протокол №3 від 28 червня 2023 року

ВИТЯГ З НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ 2023-2024 рр.

шифр	Бакалавр Назва спеціальності (ОПП)	Форма навчання: денна										Відмітка про погодження	
		Кредитів на сем.	Обсяг годин				Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	аудиторних			у тому числі						
				L	ПЗ	СР	КП	КР	РГ	РГР			
052	“Політологія” (“Політичний менеджмент”)	3,5	105	36	18	18	69		1		3	VIII	

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування у здобувачів вищої освіти компетентностей в сфері антикорупційного законодавства.

Завдання навчальної дисципліни:

- засвоєння здобувачами вищої освіти знань про систему суб'єктів із загальними повноваженнями та повноваження центральних органів виконавчої влади із спеціальним статусом в сфері запобігання корупції;
- формування у здобувачів вищої освіти знань та розуміння обмежень щодо використання службових повноважень чи свого становища державним службовцем та обмежень щодо одержання подарунків;
- формування вмінь визначати наявність реального чи потенційного конфлікту інтересів у осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування та вживати заходів зовнішнього та самостійного врегулювання конфлікту інтересів;
- засвоєння знань про порядок, строки подачі, зміст декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Робоча програма містить витяг з робочого навчального плану, мету вивчення, компетентності, які має опанувати здобувач, програмні результати навчання, дані щодо викладачів, зміст курсу, тематику практичних занять, вимоги до виконання індивідуального завдання, шкалу оцінювання знань, вмінь та навичок здобувача, роз'яснення усіх аспектів організації освітнього процесу щодо засвоєння освітньої компоненти, список навчально-методичного забезпечення, джерел та літератури для підготовки до практичних занять та виконання індивідуальних завдань. Електронне навчально-методичне забезпечення дисципліни розміщено на Освітньому сайті КНУБА (<https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=3131>). Також програма містить основні положення щодо політики академічної доброчесності та політики відвідування аудиторних занять.

Комpetентності здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Зміст компетентності
Інтегральна компетентність	
ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичної науки.
Загальні компетентності	
ЗК01	Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК06	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
Фахові компетентності	
СК05	Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.
СК06	Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.

Програмні результати здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Програмні результати
ПРН01	Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.
ПРН06	Знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та використовувати їх у професійній діяльності.

ПРН10	Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.
ПРН13	Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.

За підсумками вивчення дисципліни студент повинен:

знати:

- перелік суб'єктів декларування відповідно до законодавства;
- володіти понятійно-категоріальним апаратом антикорупційного законодавства;
- зміст типової Антикорупційної програми органу державної влади та органу місцевого самоврядування
- підстави внесення приписів та затвердження висновків Національним агентством з питань запобігання корупції про порушення вимог антикорупційного законодавства;
- інституційні засади запобігання корупції в Україні;
- обмеження щодо використання службових повноважень чи свого становища державним службовцем та обмеження щодо одержання подарунків;
- заходи зовнішнього та самостійного врегулювання конфлікту інтересів;
- порядок, строки подачі, зміст декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування

вміти:

- визначати до повноважень якого органу належить прийняття конкретних рішень, вжиття процесуальних заходів, внесення приписів або затвердження висновків в сфері запобігання корупції;
- розробляти зміст типової Антикорупційної програми органу державної влади та органу місцевого самоврядування;
- аналізувати нормативно-правові акти на предмет виявлення норм, що сприяють вчиненню корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією;
- визначати наявність реального чи потенційного конфлікту інтересів у осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування та заходи щодо його врегулювання;
- орієнтуватись в законодавчо закріплена змісті декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування та вимогах щодо їх заповнення.

Програма дисципліни

МОДУЛЬ 1. Понятійно-термінологічний апарат та інституційне забезпечення запобігання корупції в Україні

Змістовий модуль 1.

Термінологія антикорупційного законодавства України

ТЕМА 1. Основні терміни і поняття українського законодавства України з питань запобігання корупції

(Лекції – 2 год., практичні заняття – 2 год.)

1. Основна термінологія в антикорупційному законодавстві України.
2. Тлумачення та порівняльна характеристика понять “корупція”, “корупційне правопорушення”, “правопорушення, пов’язане з корупцією”.
3. Тлумачення понять “прямий керівник”, “непрямий керівник”, “безпосередній керівник”, “підлегла особа”.
4. Тлумачення та порівняльна характеристика понять «блізькі особи» та «члени сім’ї».
5. Тлумачення поняття «неправомірна вигода» та її види.

Література

Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014. № 1700-VII. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 49. ст.2056.

Науково-практичний коментар до Закону України «Про запобігання корупції». Організація з безпеки та співробітництва в Європі. Координатор проектів в Україні / Наук. ред. Хавронюк М.І. – К.: Вайт, 2018. – 472 с.

Нове антикорупційне законодавство України: збірник законів: чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 5 лип. 2017 р.: (ОФІЦ. ТЕКСТ). – К.: Паливода А.В., 2017. – 216 с.

Запобігання та протидія корупції: Навчальний посібник / за ред. проф. Михненка А.М. // А.М. Михненко, О.В. Руснак, А.М. Мудров, С.О. Кравченко та ін. – 2-е вид., доп. і перероб. – К.: НАДУ, – 2011. – 464 с.

Змістовий модуль 2. Система суб`єктів у сфері запобігання корупції в Україні

ТЕМА 2. Статус та повноваження Національного агентства з питань запобігання корупції.

(Лекції – 2 год., практичні заняття – 2 год.)

1. Порядок призначення керівного складу та інших працівників Національного агентства з питань запобігання корупції та їх правовий статус.
2. Гарантії незалежності Національного агентства з питань запобігання корупції.
3. Повноваження Національного агентства з питань запобігання корупції.
4. Права Національного агентства з питань запобігання корупції.
5. Порядок внесення Національним агентством приписів та затвердження висновків у випадках порушень антикорупційного законодавства.

Література

Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014. № 1700-VII. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 49. ст.2056.

Кодекс України про адміністративні правопорушення. *Відомості Верховної Ради Української РСР*. 1984, додаток до № 51, ст.1122.

Запобігання та протидія корупції: Навчальний посібник / за ред. проф. Михненка А.М. // А.М. Михненко, О.В. Руснак, А.М. Мудров, С.О. Кравченко та ін. – 2-е вид., доп. і перероб. – К.: НАДУ, – 2011. – 464 с.

Нове антикорупційне законодавство України: збірник законів: чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 5 лип. 2017 р.: (ОФІЦ. ТЕКСТ). – К.: Паливода А.В., 2017. – 216 с.

ТЕМА 3. Основні суб`єкти у сфері запобігання корупції в Україні

(Лекції – 4 год., практичні заняття – 4 год.)

1. Повноваження Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України в сфері запобігання корупції як суб`єктів із загальними повноваженнями.
2. Статус та обов`язки Національного антикорупційного бюро України.
3. Функції та повноваження Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів.
4. Завдання та функції Спеціалізованої антикорупційної прокуратури.
5. Завдання та повноваження Вищого антикорупційного суду.

Література

Конституція України прийнята на п`ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року: *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. ст. 141.

Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014. № 794-VII. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 13. ст.222.

Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014. № 1700-VII. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 49. ст.2056.

Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14.10.2014. № 1698-VII. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 47. ст.2051.

Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів: Закон України від 10.11.2015. № 772-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2016. № 1. ст.2.

Про затвердження Положення про Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру Офісу Генерального прокурора: Наказ від 05.03.2020. № 125. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0125905-20#Text> (дата звернення 25.08.2021).

Про Вищий антикорупційний суд: Закон України від 07.06.2018. № 2447-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2018. № 24. ст.212.

Запобігання та протидія корупції: Навчальний посібник / за ред. проф. Михненка А.М. // А.М. Михненко, О.В. Руснак, А.М. Мудров, С.О. Кравченко та ін. – 2-е вид., доп. і перероб. – К.: НАДУ, – 2011. – 464 с.

Нове антикорупційне законодавство України: збірник законів: чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 5 лип. 2017 р.: (ОФІЦ. ТЕКСТ). – К.: Паливода А.В., 2017. – 216 с.

МОДУЛЬ 2. Превентивні антикорупційні правові механізми щодо запобігання корупції в Україні

Змістовий модуль 3. Спеціальні законодавчі обмеження щодо запобігання корупційним правопорушенням

ТЕМА 4. Обмеження щодо використання службових повноважень чи свого становища та обмеження щодо одержання подарунків особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування

(Лекції – 4 год., практичні заняття – 4 год.)

1. Обмеження щодо використання службових повноважень чи свого становища особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування
2. Обмеження щодо одержання подарунків особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування
3. Порядок скасування нормативно-правових актів, рішень, виданих (прийнятих) з порушенням вимог цього Закону
4. Обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування

Література

Запобігання та протидія корупції: Навчальний посібник / за ред. проф. Михненка А.М. // А.М. Михненко, О.В. Руснак, А.М. Мудров, С.О. Кравченко та ін. – 2-е вид., доп. і перероб. – К.: НАДУ, – 2011. – 464 с.

Науково-практичний коментар до Закону України «Про запобігання корупції». Організація з безпеки та співробітництва в Європі. Координатор проектів в Україні / Наук. ред. Хавронюк М.І. – К.: Вайте, 2018. – 472 с.

Нове антикорупційне законодавство України: збірник законів: чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 5 лип. 2017 р.: (ОФІЦ. ТЕКСТ). – К.: Паливода А.В., 2017. – 216 с.

Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014. № 1700-VII. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 49. ст.2056.

Змістовий модуль 4.

Конфлікт інтересів та декларування доходів, витрат, фінансових зобов'язань суб'єкта декларування або членів його сім'ї

ТЕМА 5. Потенційний і реальний конфлікт інтересів осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування та заходи щодо їх врегулювання
(Лекції – 4 год., практичні заняття – 4 год.)

1. Порядок дій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування щодо врегулювання конфлікту інтересів
2. Заходи зовнішнього та самостійного врегулювання конфлікту інтересів осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування
3. Врегулювання конфлікту інтересів особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, яка входить до складу колегіального органу
4. Порядок передачі в управління іншій особі підприємств та корпоративних прав, належних особі, уповноваженій на виконання функцій держави або місцевого самоврядування

Література

Запобігання та протидія корупції: Навчальний посібник / за ред. проф. Михненка А.М. // А.М. Михненко, О.В. Руснак, А.М. Мудров, С.О. Кравченко та ін. – 2-е вид., доп. і перероб. – К.: НАДУ, – 2011. – 464 с.

Науково-практичний коментар до Закону України «Про запобігання корупції». Організація з безпеки та співробітництва в Європі. Координатор проектів в Україні / Наук. ред. Хавронюк М.І. – К.: Вайт, 2018. – 472 с.

Нове антикорупційне законодавство України: збірник законів: чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 5 лип. 2017 р.: (ОФІЦ. ТЕКСТ). – К.: Паливода А.В., 2017. – 216 с.

Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014. № 1700-VII. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 49. ст.2056.

ТЕМА 6. Порядок, строки подачі, зміст декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.
(Лекції – 2 год., практичні заняття – 2 год.)

1. Порядок, строки подачі декларацій різними категоріями осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування
2. Відомості, які зазначаються в деклараціях осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування
3. Порядок здійснення Національним агентством з питань запобігання корупції моніторингу способу життя суб'єктів декларування

Література

Запобігання та протидія корупції: Навчальний посібник / за ред. проф. Михненка А.М. // А.М. Михненко, О.В. Руснак, А.М. Мудров, С.О. Кравченко та ін. – 2-е вид., доп. і перероб. – К.: НАДУ, – 2011. – 464 с.

Науково-практичний коментар до Закону України «Про запобігання корупції». Організація з безпеки та співробітництва в Європі. Координатор проектів в Україні / Наук. ред. Хавронюк М.І. – К.: Вайт, 2018. – 472 с.

Нове антикорупційне законодавство України: збірник законів: чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 5 лип. 2017 р.: (ОФІЦ. ТЕКСТ). – К.: Паливода А.В., 2017. – 216 с.

Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014. № 1700-VII. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 49. ст.2056.

Індивідуальне завдання

Тематика індивідуальних завдань для студентів денної та заочної форми навчання

1. Близькі особи та корупційні правопорушення: проблемні питання в контексті антикорупційного законодавства України.
2. Значення правильного тлумачення понять “блізькі особи” та “члени сім’ї” з метою застосування відповідальності за вчинення корупційних правопорушень.
3. Особливості застосування різних видів відповідальності за вчинення корупційних правопорушень.
4. Потенційний конфлікт інтересів та реальний конфлікт інтересів: обставини виникнення та шляхи врегулювання.
5. Проблемні аспекти застосування відповідальності за вчинення правопорушень, пов’язаних з корупцією.
6. Проблемні питання використання викривачем внутрішніх та зовнішніх каналів повідомлення про можливі факти корупційних або пов’язаних з корупцією правопорушень.
7. Національне агентство з питань запобігання корупції та антикорупційні органи інших країн: порівняльний аналіз компетенції та досвід.
8. Специфіка та роль взаємовідносин Національного агентства з питань запобігання корупції із державними органами, політичними партіями, громадськими об’єднаннями.
9. Проблемні питання забезпечення гарантій незалежності Національного агентства з питань запобігання корупції.
10. Проблемні питання проведення конкурсного відбору на посаду Голови Національного агентства з питань запобігання корупції та законодавчого врегулювання його повноважень.
11. Роль та значення підготовки та виконання антикорупційних програм як виду заходів щодо усунення корупційних ризиків в діяльності державних органів.
12. Проблемні питання державного контролю за дотриманням законодавчих обмежень щодо фінансування політичних партій як виду повноважень Національного агентства з питань запобігання корупції
13. Роль державного контролю за цільовим використанням політичними партіями виділених з державного бюджету коштів як виду повноважень Національного агентства з питань запобігання корупції
14. Практичне значення ведення Єдиного порталу повідомень викривачів як виду повноважень Національного агентства з питань запобігання корупції.
15. Практичне значення ведення Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування в сфері запобігання корупції.
16. Проблемні питання ведення Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов’язані з корупцією правопорушення як виду повноважень Національного агентства з питань запобігання корупції.
17. Механізми врегулювання зовнішніх та внутрішніх корупційних ризиків в діяльності органів публічної влади України.
18. Роль та значення підготовки та опублікування щорічного звіту Національного агентства з питань запобігання корупції.
19. Практичне значення розробки Національним агентством з питань запобігання корупції та реалізація Антикорупційної стратегії держави.
20. Проблемні питання прийняття та виконання органом державної влади Антикорупційної програми.
21. Практичне значення підготовки та оприлюднення Національним агентством з питань запобігання корупції національної доповіді щодо реалізації зasad антикорупційної політики.

22. Особливості здійснення повноважень Громадської ради при Національному агентстві з питань запобігання корупції.

23. Роль та значення проведення зовнішньої незалежної оцінки ефективності діяльності Національного агентства з питань запобігання корупції.

24. Повноваження підрозділу внутрішнього контролю та підрозділу з питань запобігання корупції як структурних підрозділів Національного агентства з питань запобігання корупції: аналіз і проблемні питання.

25. Особливості реалізації прав громадських об'єднань, їх членів або уповноважених представників, а також окремих громадян в діяльності щодо запобігання корупції.

26. Особливості процесу оцінки корупційних ризиків та підготовки звіту із оцінки корупційних ризиків на прикладі конкретного органу влади.

27. Повноваження Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України в сфері запобігання корупції як суб'єктів із загальними повноваженнями: аналіз і проблемні питання.

28. Статус та обов'язки Національного антикорупційного бюро України і завдання та функції Спеціалізованої антикорупційної прокуратури: аналіз і проблемні питання.

29. Проблемні аспекти здійснення функцій та повноважень Національним агентством України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів.

30. Проблемні питання (колізії) у співвідношенні понять “корупційне правопорушення” та “корупційний злочин” в законодавстві України.

31. Проблемні аспекти застосування специфічних правових наслідків корупційного правопорушення згідно із Кримінальним кодексом України.

32. Значення визначення змісту поняття «неправомірна вигода» для правильного розуміння понять «корупція» і «корупційне правопорушення».

Індивідуальне завдання підлягає захисту Здобувачом на заняттях, які призначаються додатково.

Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Зокрема, Здобувачі можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг від 18 до 24 сторінок А4 тексту (кегль Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна також помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді дидактичного проекту, у формі презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена у цій робочій програмі, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці кафедри.

Також як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь Здобувача у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез виступу (доповіді) на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до початку сесії. Викладач має право вимагати від Здобувача доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам.

Методи контролю та оцінювання знань

Загальне оцінювання здійснюється через вимірювання результатів навчання у формі проміжного (модульного) та підсумкового контролю (залік, захист індивідуальної роботи

тощо) відповідно до вимог зовнішньої та внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти.

Політика щодо академічної добросесності

Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) можуть перевірятись на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій Здобувачів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку Здобувача він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

Політика щодо відвідування

Здобувач, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату факультету документ, який засвідчує ці причини.

За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, наукова та науково-практична конференція (круглий стіл) тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Методи контролю

Основні форми участі Здобувачів у навчальному процесі, що підлягають поточному контролю: виступ на практичних заняттях; доповнення, опонування до виступу, рецензія на виступ; участь у дискусіях; аналіз першоджерел; письмові завдання (тестові, індивідуальні роботи у формі рефератів); та інші письмові роботи, оформлені відповідно до вимог. Кожна тема курсу, що винесена на лекційні та практичні заняття, відпрацьовується Здобувачами у тій чи іншій формі, наведений вище. Обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність впродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх аудиторних занять, виконання інших видів робіт, передбачених навчальним планом з цієї дисципліни.

При оцінюванні рівня знань Здобувача аналізу підлягають:

- характеристики відповіді: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність;
- якість знань (ступінь засвоєння фактичного матеріалу): осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;
- ступінь сформованості уміння поєднувати теорію і практику під час розгляду ситуацій, практичних завдань;
- рівень владіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки з проблем, що розглядаються;
- досвід творчої діяльності: уміння виявляти проблеми, розв'язувати їх, формувати гіпотези;
- самостійна робота: робота з навчально-методичною, науковою, допоміжною вітчизняною та зарубіжною літературою з питань, що розглядаються, уміння отримувати інформацію з різноманітних джерел (традиційних; спеціальних періодичних видань, ЗМІ, Internet тощо).

Тестове опитування може проводитись за одним або кількома змістовими модулями. В останньому випадку бали, які нараховуються Здобувачу за відповіді на тестові питання, поділяються між змістовими модулями.

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи. Позитивна оцінка поточної успішності Здобувачів за відсутності пропущених та невідпрацьованих практичних занять та позитивні оцінки за індивідуальну роботу є підставою для допуску до підсумкової форми контролю. Бали за аудиторну роботу відпрацьовуються у разі пропусків.

Підсумковий контроль здійснюється під час проведення екзаменаційної сесії з урахуванням підсумків поточного та модульного контролю. Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно зі структурою кредитів.

Оцінювання проводиться за 100-балльною шкалою.

Розподіл балів для дисципліни з формою контролю залік

Поточне оцінювання та самостійна робота					Сума	
M1		M2		Індивідуальне завдання		
ЗМ1	ЗМ2	ЗМ3	ЗМ4			
20	20	20	20	20	100	

Шкала оцінювання індивідуальної роботи

Оцінка за національною шкалою	Кількість балів	Критерії
відмінно	20	відмінне виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	18	відмінне виконання з незначною кількістю помилок виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (більшість з яких не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
добре	16	виконання вище середнього рівня з кількома помилками (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, посилання та цитування сучасних наукових джерел (серед яких є такі, що не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	14	виконання з певною кількістю помилок (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, наявність посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)
задовільно	12	виконання роботи задовільняє мінімальним критеріям помилок (розкриття теми в основному в межах об'єкту роботи, наявність концептуального апарату роботи, присутність не менше 5 посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Умови допуску до підсумкового контролю

Здобувачу, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Здобувач, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Здобувач має право на опротестування результатів контроля (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться Здобувачам до початку вивчення дисципліни.

ЗАПИТАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЯ

1. Порівняльна характеристика понять “корупція”, “корупційне правопорушення”, “правопорушення, пов’язане з корупцією”.
2. Співвідношення понять “члени сім’ї” та “близькі особи”.
3. Назвіть три основних форми корупції та їх ознаки.
4. Характеристика понять “неправомірна вигода”, “подарунок” та “приватний інтерес” та їх співвідношення.
5. В чому полягає зміст такого заходу зовнішнього врегулювання конфлікту інтересів як перегляд обсягу службових повноважень?
6. Суб’екти, на яких поширюється дія Закону України “Про запобігання корупції”.
7. Порядок призначення керівного складу та інших працівників Національного агентства з питань запобігання корупції та їх правовий статус.
8. Повноваження Національного агентства з питань запобігання корупції.
9. Права Національного агентства з питань запобігання корупції.
10. Порядок внесення Національним агентством приписів та затвердження висновків у випадках порушень антикорупційного законодавства.
11. Що мається на увазі під поняттям “нематеріальні активи” у визначені поняття “неправомірна вигода”?
12. Що можна вважати перевагами у визначені поняття “неправомірна вигода”?
13. Що можна вважати пільгами у визначені поняття “неправомірна вигода”?
14. Що можна вважати послугами у визначені поняття “неправомірна вигода”?
15. Співвідношення понять “потенційний конфлікт інтересів” та “реальний конфлікт інтересів”.
16. Чи може викривач повідомляти про можливі факти корупційних або пов’язаних з корупцією правопорушень журналістів, громадські об’єднання, професійні спілки?
17. Чи може викривач повідомляти (у тому числі анонімно) інформацію про можливі факти корупційних або пов’язаних з корупцією правопорушень Службі безпеки України?
18. Чи може приватний інтерес особи бути зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з юридичними особами?
19. Чи може юридична особа повідомляти про можливі факти корупційних або пов’язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону, вчинених іншою особою, тобто бути викривачем?
20. В чому полягає зміст такого заходу зовнішнього врегулювання конфлікту інтересів як усунення від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті?
21. Обмеження щодо одержання подарунків особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.
22. Порядок скасування нормативно-правових актів, рішень, виданих (прийнятих) з порушенням вимог Закону “Про запобігання корупції”.
23. Назвіть виключення із загального правила щодо дій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, прирівняних до них осіб у разі надходження пропозиції щодо подарунка.
24. Обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.
25. Порядок дій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування щодо врегулювання конфлікту інтересів.
26. Заходи зовнішнього врегулювання конфлікту інтересів осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

27. Заходи самостійного врегулювання конфлікту інтересів осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

28. Врегулювання конфлікту інтересів особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, яка входить до складу колегіального органу.

29. До якого числа та в який формі має подаватись декларація особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування?

30. Впродовж якого строку та скільки разів суб'єкт декларування має право подати виправлену декларацію?

31. За яких умов до декларації включаються відомості щодо подарунка?

32. В якому випадку не підлягають декларуванню наявні грошові активи (у тому числі готівкові кошти, кошти, розміщені на банківських рахунках, внески до кредитних спілок та інших небанківських фінансових установ, кошти, позичені третім особам) та активи у дорогоцінних (банківських) металах?

33. За якої умови підлягають декларуванню фінансові зобов'язання суб'єкта декларування або членів його сім'ї, у тому числі отримані кредити, позики, зобов'язання за договорами лізингу, розмір сплачених коштів у рахунок основної суми позики (кредиту) та процентів за позикою (кредитом), залишок позики (кредиту) станом на кінець звітного періоду, зобов'язання за договорами страхування та недержавного пенсійного забезпечення?

34. За яких умов в декларації зазначаються відомості про видатки, а також будь-які інші правочини, вчинені у звітному періоді, на підставі яких у суб'єкта декларування виникає або припиняється право власності, володіння чи користування, у тому числі спільної власності, на нерухоме або рухоме майно, нематеріальні та інші активи, а також виникають фінансові зобов'язання?

35. Чи зазначаються в декларації відомості про роботу за сумісництвом?

36. Повноваження Президента України та Верховної Ради України в сфері запобігання корупції як суб'єктів із загальними повноваженнями.

37. Повноваження Кабінету Міністрів України в сфері запобігання корупції як суб'єкта із загальними повноваженнями.

38. Статус та обов'язки Національного антикорупційного бюро України.

39. Функції та повноваження Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів.

40. Завдання та функції Спеціалізованої антикорупційної прокуратури.

41. В чому полягає зміст такого заходу зовнішнього врегулювання конфлікту інтересів як здійснення повноважень під зовнішнім контролем?

42. Порядок передачі особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, належних їм корпоративних прав іншим суб'єктам підприємницької діяльності або компаніям.

Методичне забезпечення

Підручники

Запобігання корупції: підручник / за загальною редакцією Б.М. Головкіна. Харків: Право, 2019.

Основні засади запобігання корупції / М. В. Романов; ГО «Харківська правозахисна група». — Харків: ТОВ «Видавництво „Права людини“», 2017. — 176 с.

Методичні рекомендації

Основи антикорупційного законодавства України: методичні рекомендації до вивчення дисципліни. Уклад. Д.Ю. Хлапонін. Київ-Тернопіль: КНУБА, ФОП Шпак В.Б., 2021. 28 с.

Нормативно-правові акти

Конституція України прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року: *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. ст. 141.

Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014. № 794-VII. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 13. ст.222.

Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014. № 1700-VII. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 49. ст.2056.

Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14.10.2014. № 1698-VII. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 47. ст.2051.

Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів: Закон України від 10.11.2015. № 772-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2016. № 1. ст.2.

Про затвердження Положення про Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру Офісу Генерального прокурора: Наказ від 05.03.2020. № 125. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0125905-20#Text> (дата звернення 25.05.2023).

Про Вищий антикорупційний суд: Закон України від 07.06.2018. № 2447-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2018. № 24. ст.212.

Про державну службу: Закон України від 10.12.2015. № 889-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2016. № 4. ст.43.

Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 07.06.2001. № 2493-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 33. ст. 175.

Про затвердження Загальних правил етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування: Наказ Національного агентства України з питань державної служби від 05.08.2016. № 158. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1203-16#Text> (дата звернення: 31.12.2022).

Положення про інформаційну систему моніторингу реалізації державної антикорупційної політики: затв. Наказом Національного агентства з питань запобігання корупції від 28.06.2023 р. №134/23. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1153-23#Text> (дата звернення: 10.07.2023).

Монографії, наукові статті

1. Корупція в Україні: сучасні реалії та ефективні засоби протидії: монографія / І. В. Басанцов, О. О. Зубарева. – Суми: Сумський державний університет, 2016. – 113 с.
2. Державна антикорупційна політика і запобігання та протидія корупції на публічній службі в органах державної влади і органах місцевого самоврядування: монографія / автор. кол. ; В. В. Василевич, Т. Е. Василевська, В. Ф. Несторович, Е. В. Расюк, А. В. Савченко, В. Л. Федоренко (кер.) та ін. ; за ред. проф. Ю.В. Ковбасюка і проф. В. Л. Федоренка. – К.: Видавництво Ліра-К, 2016. – 524 с.
3. Корупція: теоретико-методологічні засади дослідження / керівник авт. кол. доц. І.О. Ревак. – Львів: ЛьвДУВС, 2011. – 220 с.
4. Запобігання корупції у запитаннях і відповідях: посібник для суддів. К.: Вайтє, 2017. – 146 с.
5. Запобігання корупції: підручник / за загальною редакцією Б.М. Головкіна. Харків: Право, 2019.
6. Кресіна І.О., Кушнарьов І.В. Політична корупція: глобальні виклики і Україна. Київ: Норма права, 2022. 296 с.
7. Основні засади запобігання корупції / М. В. Романов; ГО «Харківська правозахисна група». — Харків: ТОВ «Видавництво „Права людини“», 2017. — 176 с.
8. Державне управління : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. – К.; Дніпропетровськ: НАДУ, 2012. – Т. 1. – 564 с.
9. Василевська Т. Е. Етика державного службовця як засіб запобігання та протидії корупції: навч.-метод. матеріали / Т. Е. Василевська, В. О. Саламатов. – К.: НАДУ, 2011. – 72 с.
10. Запобігання та протидія корупції : навч. посіб. / за ред. проф. Михненка А.М. // А.М. Михненко, О.В. Руснак, А.М. Мудров, С.О. Кравченко та ін. – 3-е вид., доп. і перероб. – К. : НАДУ, – 2012. – 529 с.
11. Науково-практичний коментар до Закону України «Про запобігання корупції». Організація з безпеки та співробітництва в Європі. Координатор проектів в Україні / Наук. ред. Хавронюк М.І. – К.: Вайтє, 2018. – 472 с.

Інформаційні ресурси

Освітній сайт Київського національного університету будівництва і архітектури. Сторінка кафедри політичних наук і права. Дисципліна «Основи антикорупційного законодавства». URL: <https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=3131> (дата звернення: 30.05.2021).

Офіційний сайт Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua/> (дата звернення: 25.05.2021).

Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/> (дата звернення: 25.05.2021).

Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/> (дата звернення: 25.05.2021).

Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України. URL: niss.gov.ua. (дата звернення: 25.05.2021).

Інститут держави і права ім. В.М.Корецького НАН України. URL: idpnan.org.ua (дата звернення: 25.05.2021).